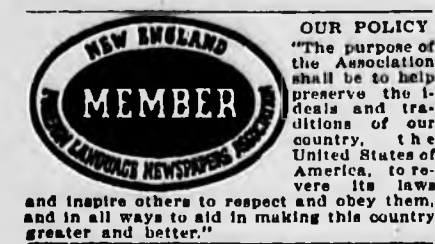

NICOSIA — Kreikkalaiset kapinalliset toimeenpanivat tunnustustalouseläkon Lordi Radcliffen saapuessa tk. 26 p:nä suunnitellun uuden laatin uutta perustuslakia Kyprokselle. Kapinalliset eivät ota kuullakseen mitään sellaista, vaan uhkaavat taistella voittaa ja laatia itse lakinsa.

RAIVAAJA

TOIMITTAJAAT:
Ella Sulkunen — Toivo N. Noursio
Jouko Hönkkinen
Toim. puh. 2-0661 - Konttorin puh. 3-3822
HENRY PURANEN, Manager
Tilauksien ja Yhtymätoimien ja Kanadassa:
Vuosikerta \$10.00 — Kolme kk. 3.50
Puoli vuotta \$5.00
Suomeen: 1 vk. \$14.00 — 6 kk. \$8.00

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., and re-entered under section 1103 and 1104, Postal Laws and Regulations (acts of March 3, 1879, as amended), published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

Öljy ja sen kuljetus

Egyptin diktaattori Nasserin uhkapäätös Suezin kanavan kansallistuttamiseksi vaarantaa nykyaikaisen teollisuustoiminnan "elämän nesteen", öljyn kuljetuksen ainakin Euroopan länsimaihien. Eikä siinä kaikki. Mutta jos, kuten nyt todennäköisesti näyttää, Egyptin diktaattori onnistuu suunnitelmiansa toteuttamisessa, niin saatavaa se hyvin katoa edeltävistä öljyntuotannista, tuotantolaitosten ja putkilinjojen vaarantamiseen, tai niiden kaappaukseen keski-idän arabimaiden hallitusten taholta, mikäli ne Egyptin esimerkistä rohkeutta saaden ryhtyvät pakoloukustustoimenpiteisiin.

Englantilaiset muistavat hyvin kuinka tapahtui Iranissa v. 1951. Silloin Iranin hallitus tri Mohammed Mossadeghin johdolla uhkamielinen julisti Anglo-Iranin öljy-yhtiön omaisuuksineen kansallistetuksi, mistä alkaneet selkkaukset kestivät selvitetä kaksi vuotta ennen kuin öljyn tuotanto saatiin uudelleen järjestettyksi. Länsimaissa ollaan taipuvaiset käsittelemään kysymystä asianomaisille arabimaille taloudellisesti elintärkeänä seikkana sen vuoksi, että niillähän on huomattavia tulotuloja öljytuotannosta ja sen kuljetuksesta. Ollaan taipuvaiset kuvittelemaan ettei ne tämän vuoksi halua loukata "kutamunia tuottavia hahmia". Mutta Iranin esimerkki osoittaa, ettei siihen ole paljon luottamista. Keski-idän kansojen keskuudessa vain pieni murto-osa asukkaista nauttii kohtuullisia elinkeinomahdollisuuksia ja hallitukset suhtautuvat välinpitämättömästi kansan tarpeiden tyydyttämiseen. Jos etuoikeutuvat välinpitämättömiä kansan tarpeiden tyydyttämiseen. Jos etuoikeutetut ryhmitymät poliittisista syistä menettävät tulojaan, voivat ne ottaa vastaan tilapäisiä vaikeuksia jos ne toimenpiteitensä kautta saavat odottaa valoisampaa tulevaisuutta ja vapautumista länsimaiden "imperialismista", kuten kommunistit lainatut kansallistikkien tunnuksia kuuluvat.

Keski-itä ei myöskään enää ole teknillisesti niin kyyry kuin se aikaisempina vuosina on ollut. Ne saattavat luottaa omiin voimiinsa sitäkään enemmän kuin kommunistit maat niille tarjoavat kaikenlaisia avustuksia, olkoonpa niin, ettei ne läheskään aina voi lupauksiaan täyttää. Mutta niiden tarkoitus rettelöiden ja rauhatonmuuden synnyttämiseksi toteutuu jokapaussessa silloin kuin saadaan syntymään selkkauksia öljyä tarvitsevien länsimaiden ja öljyalueita hallitsevien maiden välille.

Keski-itä muodostaa Yhdysvaltain jälkeen nykyisin maailman tärkeimmän öljyntuotantalueen. Sieltä on viime vuoden aikana jokaisena päivänä keskimäärin kuljetettu öljyä 2,824,000 tynnyriä. 1,300,000 tynnyriä sitä on päivittäin kuljetettu Suezin kanavaa kautta ja 850,000 tynnyriä putkilinjoja myöten Irakin ja Saudi Arabiasta Välimeren rannalle, jossa se on lastattu öljyläyriin. Yhdysvallat, verrattuna muihin maihin on verraten vähän riippuvainen keski-idän öljystä. Tähän sitä on kuljetettu vain noin 272,000 tynnyriä päivää kohden. Sen sijaan kuin Yhdysvaltain tuotanto on noin 6,752,000 tynnyriä päivässä Länsi-Euroopan maat voivat tuottaa vain 169,900 tynnyriä. Yhdysvaltain kotimainen kulutus on yli kahdeksan mil-

joonaa tynnyriä päivittäin, mutta vaihtaa Länsi-Euroopan maiden kulutus on vain vähemmän kuin kaksi ja puoli miljoonaa tynnyriä, niin ne ovat sitenkin keski-idän öljystä tiukemmin riippuvaisia kuin Yhdysvallat, Canada, tai Etelä-Amerikan maat.

Nämä numerot osoittavat kuinka suuriin vaikeuksiin Länsi-Eurooppa joutuise jo pelkästään sen kautta, että Suezin kulku-reittii jollakin tavalla pysyvästi häiritäisiin, mutta vielä vakavammaksi kysymys kiertyisi heti jos arabimaat ryhtyisivät vakavampiin häiritsemään öljynsaantimahdollisuuksia. Venäjä sen sijaan on verraten hyvin omillaan toimeentuleva öljystä. Sen tuotannoksi ilmoitetaan nyt 1,575,000 tynnyriä päivittäin ja sen kulutuksen lasketaan olevan 1,350,000 tynnyriä.

Taistelua öljystä on käyty jo pitempiä aikoja, mutta tämä taistelu on nyt siirtymässä uusiin ja länsimaille vieläkin vaikeampiin vaiheisiin sen vuoksi, että ystävällisten ja toinen toistaan hyvin ymmärtävien suhteiden tuot-taja- ja kuluttajakansojen välillä on annettu kehittyä epäedulliseen suuntaan.

Saksan turvallisuus

Länsi-Saksan liittotasavallan hallituksen taholta on pitemmän ajan ilmaistu huolestuneutta huhujen johdosta, joiden mukaan Yhdysvaltain Saksassa olevien puolustusvoimien miehluksia tulaisiin sivistämään. Sitä varten liittokansleri Adenauer on vaatinut erikoisneuvotteluita, joiden tarkoituksena olisi osoittaa länsimaille Saksan turvallisuuden periaatteelliset vaatimukset.

Bonnin hallituksen ja sen puolustustalouden viralliset edustajat ovat asian johdosta ottaneet yhteyden presidentti Eisenhoweriin ja Pantagoniin neuvotteluihin on lähetetty asiantuntijajenkraaleja. Nytemmin kuitenkin on Washingtonin viralliselta taholta tehty selväksi, että mitään tahansa suunnitelmia pitempää ohjelmaa varten on tehty, Yhdysvaltain tarkoituksena ei ole heikentää velvollisuutta Atlantin puolustusliittoa eikä siihen kuuluvia jäsenkansa-kohtaan.

Suunnitelmien mukaan tulevat Atlantin liiton kuuluvien valtakuntien ulkoministerit joulukuussa pidettävässä konferenssissa lähemmin käsittelemään miesmääräkysymystä ja Adenauerille annettujen lupauksen perusteella Bonnissa voidaan edelleen turvallisesti luottaa siihen, ettei Länsi-Saksaa jätetä oman onnensa nojaan.

Työväki ja siviilivapaudet

New York Times huomauttaa oikeutetusti siitä, että AFL-CIO:n, joka edustajensa kautta molempien valtuutettujen konventioiden vaati mahdollisimman selvää kansalaisvapauksien ja -oikeuksien julistuksen liittämistä puolueohjelmiin, tulisi "siivota omat rappusensa" ja katsoa, että keskusliiton omat periaate-julistukset tässä suhteessa tulisivat käytäntöön asetetuksi. Jo ennen yhdistymistä molemmat emäjäjärjestöt kielsivät rotusorron ja niin tekee myöskin yhdistyneen järjestön periaatejulistus. Minkään keskusliiton kuuluvien teollisuusjärjestön säännöissä ei myöskään ole mitään kohtaa, jonka perusteella työläiset, rodun, uskonnon tai jonkin muun tämänluontoisen seikan johdosta voitaisiin hylätä unionio-astoihin.

Mutta, kuten lehti huomauttaa, tavattoman monet unionien paikallisosastot, varsinkin eteläisissä, mutta myöskin kummastuttavan suuressa määrin pohjois-sakin kieltäytyvät ottamasta mustaihaisia jäsenikseen. Siellä missä on käytännössä union työ-paikkajärjestelmä tämä merkitsee neekerityöläisten sulkemista työpaikasta. Erikoisesti tummaihisten hylkijäminen on käytännössä vanhoissa ammattijärjestöissä. Samoin on asian laita myöskin rauteiden veljesjärjestöissä.

Näissäkin olosuhteissa on kuitenkin muutos käynnissä. Juuri nyt ilmoitetaan Pittsburghista, että yleismaaillinen opettajien union on siellä pidetty konventioidensa päätöksen johdosta antanut eteläisillä oleville paikallis-ostastoille tiukan määräyksen, että niiden täytyy ensi vuoden

Niin siellä kuin täälläkin

Suomesta opintomatkoille tänne tulleet usein kysyvät meiltä, mitenkä ne "viimepäteissa" siirtolaisina ja maahan pysyvästi asumaan tulleet suhtautuvat ja viihtyvät täällä? Meidän on ollut vaikea vastata tähän kysymykseen, koska itsekin emme sitä tarkalleen tiedä. Kun tällainen kysymys tässä suomalaisen siirtokansan ja lähes satavuotisen historian muodostaa erään viimeisen probleemin (jos sitä nyt miksiään problemiksi voi kutsua) on syytä siihenkin kajoata.

Kuten jo sanottu, mikään vakava problema se ei ole niin kauan kuin suomalaisia kiintiösiirtolaisina luetaan tähän maahan vain 569 vuodesta ja kun ne hajaantuvat tämän laajan ja jo väkirikkaan maan eri puolille, niin merkitsevät ne yhtä vähän kuin pisara meressä. Mutta siitkin huolimatta meidän suomalaisien mielessä sekin on asia ihan erikseen.

Sen jälkeen kun siirtolaisia Suomesta, vaikka pienempikin määrä, alkoi saapua, me vanhat siirtolaiset ikään kuin odotimme, että ne uudet tulokkaat liittyvät meihin ja jäseniksi jo perustamiimme yhdistyksiin taikka seurakuntiin — olihan niissä jo varaa valita mieleisensä. Mutta vain harvoja poikkeuksia lukuunottamatta, uudet tulokkaat ovat jääneet ikään kuin sivustakatselijoiksi, ehkäpä osittain siitkin syytä, kun me vanhat siirtolaiset olimme jo ehtineet jakautua niin moniin eri ryhmiin, että niistä oli vaikea valita mieleis-tään. Olimme kullekkin meidän, etteivät tahoilta nälä uusia tulokkaita oli varoitettu liittymästä mihiin, muihin yhdistyksiin taikka seuroihin kun kirkkoon siitä syytä, et-tä heitä muuten pidettäisiin epälu-lonalaisina.

Kosketus muutenkin on tapahtunut hitaasti ja osittain ennakkoluulojen vallitessa. Suurella osalla näistä vastatulleista näyttää olleen väärä käsitys Amerikasta ja tulevastasta tehtäväs-tään tässä maassa. Sitä vastoin kuin me vanhat siirtolaiset olimme tulleet maahan, jota vasta rakennettiin ja jossa meilläkin tulisi olemaan osuu-tessa, uudet tulokkaat uskovat tu-levaisia valmiiksi rakennettuun maahan, jossa uudelle tulokkalle annetaan auto ja pistetään valmiiksi rakennettun talon avaimet kouraan. Kun niin ei käy, tuntevat he jo pettynönsä tämän maan suhteen ja alkavat muistelemalla oloja siellä Suomessa, jossa kehitys viime vuosina oli nopeasti mennyt eteenpäin ja jossa hekin jo olivat saavuttaneet suhteellisen vakavan aseman; toisin sanoen he lähtessään Suomesta, tuntevat menettäneensä jotakin sitä vastoin kuin me vanhat siirtolaiset emme olleet menettäneet mitään, koska meillä ei mitään ollut menetettävää, vaan kaikki voitettavana täällä uudessa maassa. Suomi, joka nyt on itsenäisen maa ja kansakunta, oli silloin kun me sieltä lähdimme, tuntematon venäläinen rajamaa. Uudet tulokkaat tulevat kokonaan toisesta Suomesta kuin me vanhat siirtolaiset. Vaikka puhummekin suomenkieltä, joka sekin on jo niin muuttunut sekä siellä Suomessa ja varsinkin meillä täällä Amerikassa, että vain vaivoim ymmärrämme toisiamme, sellaista läheistä yhteyttä, kuin aikaisemmin siirtolaisuuden korkeimmalla olleen, ei enää synny.

Niin, toivottavasti kuin olisikin, että vieläkin Suomesta tulleet uudet siirtolaiset ja me vanhan polven siirtolaiset pääsisimme parempaan yhteis-yhteisyyteen, liian monia vuosia ehti kulua, jolloin siirtolaisia Suomesta ei tullut ollenkaan ja liian suuria muutoksia tällä välin oli myös Suomessa tapahtunut, jotka yhteensä ovat kaivaneet välillämme sel-laisen juovan, jonka yli ei enää ole helppo päästä.

Täällä Yhdysvaltain puolella suomalaistenkin sulautuminen Amerikan suureen kansaan on jo sillä asteella, että tämä uusien tulokkaiden sulautumin meihin ja meidän mukana Amerikan kansaan, ei ole enää mikään polttava kysymys. Sitä vastoin luulimme, että tällä kysymyksellä Canadaassa on paljon suurempi merkitys. Onhan siirtolaisuus Suomesta Canadiana kokonaisuudessaan nuorempi kuin tänne Yhdysvaltoihin ja varsinkin nyt viime vuosina siirtolaisuus Suomesta Canadiana on monin verroin suurempi kuin Yhdysvaltoihin. Olemme olleet taipuvaiset usko-maan, että tuo suomalaisten yhteen sulautuminen Canadaassa käy ennak-koluulotommin sekä huokeammin ja mahdollisesti on jo täydessä menossa. Niin ei asiaanlaita kuiten-kaan tunnu sielläkään olevan, vaan

loppuun mennessä luopua tähän-asiasesta tavastaan neekereen syrjäyttämiseksi union jäsenyy-deskään. Kysymyksessä on kah-deksan unionin paikallisosasto.

sama hajanaisuus ja samat ennakkoluulot, jotka tunnetaan täällä Yhdysvaltain puolella, näytävät olevan Canadassa vieläkin suuremmat.

Olemme itedustelleet asiaa Canadiana tulleilta myöhemmän polven siirtolaisilta ja kaikkialta saaneet saman vastauksen, että eskima ja en-nakkoluulot vanhan ja nykyisen siirtolaispolven välillä ovat, jos mahdol-lista, vieläkin suuremmat kuin tääl-lä. Port Arthur oli aikoinaan ja on vieläkin Canadiana suomalaisten kult-tuurin keskus, jossa Canadiana suoma-laisen kiinnottavimman ilmenivät. Täältä kirjoitetaan asiasta mm. seuraavaa:

"Meillä ei ollut mahdollisuutta päästä Montrealiin Canadiana suoma-laisen juhlaan, sillä niin ihmeelli-seiltä kuin se kuulostaakin, Port Ar-thur ei osallistunut millään lailla juhl-liin. Täältä ei mennyt mitään ryh-mää, jonka mukana olisi päässyt. Tähän seudun suomalaiset ovat niin keskeisten ristiriitojen rikkirepimä ja karsinoituneet, ettei mitään järjes-tettyä toimintaa ole muilla kuin kom-munisteilla. Me vastatulleit luonnol-lisesti pysymme heistä erossa, eivät saa edes urheilurientoihinsa mukaan uusia suomalaisia. Pieni uusi urheiluseura toimii, mutta vaikeissa oloissa, koska ei ole huoneistoja. 'Isohaali', i-w-w-läinen, ei anna harjoitustilaa muuten kuin kohtuuttoman korkealla vuokralle. Kansallisseura toimii jon-kinlaisena perhe-seurana ts. parin tai kolmen perheen voimilla. Siihen ta-sen vastatulleit eivät mene, kun siel-lä ollaan niin kovin isämaallisia, et-tä voivat sanoa itsestään: 'Me toisi-suomalaiset!' Tämä isämaallisuus loppuu aina heti, jos joku meistä us-kaltaa kehua Suomen oloja niiltä koh-din, joita tunnemme ja jotka yleensä tunnustetaan saavutetuksi. Ja jos us-kallamme sanoa, että sielläkin söim-me hyvin, olimme vaateetettuja ja olimme turvattu kansalaisen elämäis-yhteisessä kansankodissamme, niin se on kuin punainen vaate härälle. Ei saa kehua eikä myöskään syä-mestään rakastaa tuota polosta ma-ta. On tietenkin muunkinlaisia ihmisi-ä, mutta heidän ei tarvitse liittyä tähän ki-tuliiseen vanhaan seuraan."

Niin, että sellaista se näkyy olevan siellä Canadaassa kuin täällä Yhdys-valtojenkin puolella. Mutta Canada on myöskin suuri ja rikas, sekä nopeasti kehittyvä maa, joka kykenee sulattamaan itseensä niin aikaisem-min kuin myöhemminkin tulleet siir-tolaiset, tulivatpa he sitten mistä maasta tahansa. Jos Suomi, kuten us-kotaan ja vieläkin enemmän toivo-taan, saa itsenäisenä ja vapaana ke-hittää talouttaan ja kulttuuriansa ja tarjota kaikille kansalaisilleen entis-täkin paremman taloudellisen toi-meentulon, niin siirtolaisuus Suomes-ta voi hyvinkin pian loppua kokoa-naan ja rajoittua vain niihin opinto-maatalaisiin, joita kumpaisestakin maasta toisinsa lähetetään, niin se myöskin ratkaisee tämän viimeisen-kin probleeman pikemmin kuin lu-lemmekaan. — — —

Niin, että sellaista se näkyy olevan siellä Canadaassa kuin täällä Yhdys-valtojenkin puolella. Mutta Canada on myöskin suuri ja rikas, sekä nopeasti kehittyvä maa, joka kykenee sulattamaan itseensä niin aikaisem-min kuin myöhemminkin tulleet siir-tolaiset, tulivatpa he sitten mistä maasta tahansa. Jos Suomi, kuten us-kotaan ja vieläkin enemmän toivo-taan, saa itsenäisenä ja vapaana ke-hittää talouttaan ja kulttuuriansa ja tarjota kaikille kansalaisilleen entis-täkin paremman taloudellisen toi-meentulon, niin siirtolaisuus Suomes-ta voi hyvinkin pian loppua kokoa-naan ja rajoittua vain niihin opinto-maatalaisiin, joita kumpaisestakin maasta toisinsa lähetetään, niin se myöskin ratkaisee tämän viimeisen-kin probleeman pikemmin kuin lu-lemmekaan. — — —

Me naiset!

Tarkoitukseni ei ole tehdä vaali-propagandaa. Hiljattain luin kuitenkin niin hämmästyttävän kirjoituksen republikaanisen varapresidentti-ehdokkaan — ja nykyisen varapresi-dentin — Richard Nixonin puolisosta Potiasta, että en malta olla siitä kerto-matta. Kirjoituksessa sanottiin, että ihmiset ovat jyrkästi eri mieltä Mr. Nixonista, hänellä on kannattajansa ja hänellä on vastustajansa, mutta Pat Nixonin suhteen ollaan yksimie-lisiä. Hän on malli-äiti ja malli-emäntä.

Nixonit asuvat Spring Valleysssa, Washingtonin kaupungin ulkopuolel-la. Heillä on kaunis, valkea kaksiker-roksinen talo. Kivenhelton päässä heistä asuvat Kafauvert, rouvien olo-lissa läheisiä ystäviä.

Mikä kirjoituksessa hämmästytti eniten, oli se, että Pat Nixon kotinsa emäntänä ei suinkaan puuhaila niin sanotussa yleisissä oloissa. Tie-dän kymmeniä tavallisia ihmisiä mailin säteellä tässä ympärilläni, joilla on enemmän automaattisia ko-titalouskoneita kuin hänellä. Ja kun ajatuksissani menen hivan kauem-maksi, löydän monen monia naisia, joitten emäntänä oleminen on suorastaan leikkiä, vaikeai mies ole lä-heskiän Yhdysvaltojen varapresi-dentti, ei edes minkään yhtiön, ei pie-nen eikä suuren, varapresidentti.

Pat Nixon, kahden lapsen äiti, joka joutuu edustamaan lounailla, päivä-lisillä ja niin edelleen, hoitaa kotin-sa itse. Hänellä ei ole kotipalveluita. (Ainakin minä luulin, että hänellä olisi vähintään kaksi!)

Pat Nixonin päiväohjelma on suu-rin pärtien tällainen: Herätyskello soi valloisella. Voi ystä luoja kuin muissakin perheissä. Pat nousee sie-käilemättä ylös. Hän valmistaa breakfastin miehelleen ja itselleen.

Mies lähtee työhön. Hiidestä myö-hemmin hän valmistaa toisen break-fastin kahdelle tyttärelleen, joista Patricia on 10- ja Julie 8-vuotias. Ty-töt lähtevät koulun.

Pat Nixon rupeaa laittamaan vuo-teita ja siivottamaan. Kaikki on kun-nossa kello 12 mennessä. Samanaikaisesti hän suunnittelee tuppupäi-vän ohjelman. Jos on menoa, hän soittaa "baby sittersit", jotta tämä olisi talossa tyttöjen tullessa kotiin koulusta.

Pyykkipäivänä, joka tavallisesti on maanantai, Pat Nixon posee pyykin. Seuraavana päivänä hän siittää sen. Ainoastaan varapresidentin paidat lähetetään pesulikkeeseen, kuten miehen paidat niin monessa muussa perheessä. Kaulukset eivät tun-netusti ole kaikkien helpointa siilöt-täviä. On lisättävä, että Nixonilla on automaattinen pesukone, mikä enää nykyäpäivänä suinkaan ei voida pitää ylellisyytenä. Perheellä ei sen sijaan ole sähkökuivaajaa! Pyykki ripuste-laan kuivumaan narulle. Sähkökuivaajan ostamisesta on kuitenkin per-heessä puhuttu jo kauan, että kai-kei se lähiaikoina ostetaan.

Entä pölynimuri? Ei sekään Nixonin talossa ole ylen moderni. Se on peräisin toista maailmansotaa edel-täneeltä ajalta. Se kauemman räm-see kovasti, mutta puhdistaa joka tapauksessa.

Astiasta Pat Nixonin ei tarvitse pes-tä käsiin. Keittiössä on astiainpesu-kone. On myöskin kone, joka jauhaa ruoanjätteet.

Jos tarvitse ostaa jotakin Pat Ni-xonin ajaa kauppaan 10—11 välillä. Hän ei aja Cadillacilla. Hän ajaa vuoden 1954 Oldsmobilellä. Ja hän on niin tottunut etsimään ilmoituk-sista alennusmyyntejä, että hän tekee sen vieläkin, vaikka mies on varapre-sidentti.

Jokainen päivä Mrs. Nixon valmis-taa lounaan tyttärelleen kello kah-deksitoista. Jos hänen pitää itse men-nä lounaalle johonkin klubiin tai muualle, hän valmistaa lounaan myöskin "baby sittersille".

Tultuaan lounaalla kotiin Pat ru-peaa suunnittelemaan päivällistä. Jos on aikaa, hän opelee, kirjoittaa kir-jeita ja niin edelleen. Usein hän myös laittaa jotakin tarjoilua tyttärensä tovereille, jotka kerääntyvät taloon koulun päätyttyä.

Silloinkin kun Nixonit menevät ulos päivälliselle, Pat valmistaa ruo-an Patriciaalle ja Julieelle sekä naisel-le, joka tulee pitämään heistä huo-lta vanhempien ollessa poissa.

Monissa perheissä täydä nykyä on riittä siinä, koska lasten on mentävä sukkumaan. Toiset ovat sitä mieltä, että aikaisin, toiset sitä mieltä että myöhään. Sovintoon ei useinkaan päästä. Nixonin perheessä tyttöjen sänkyyn menosta ei edes keskustella. Ilman muuta he menevät nukkumaan

Kuukauden 10. p:nä tehdyt talletukset ansaitsevat korkoa 1. päivästä 3% nykyinen korko

- Tilille on vakuutettu \$10,000:n asti
- Välitiet saatavana postin kautta säästämistä varten
- Kassatilitonta saatavana Warrenin pan-kissa
- Vakuutettu perimään maksuja hyötylaitosten iaskuista
- Yli 15,000 tallettajaa, joiden säästöt \$28,000,000 — varat \$35,000,000

The OHIO Savings Association
3300 Warren Road West 25th & Bridge Ave
Cleveland, Ohio

Serving Thrifty Clevelanders Since 1839

kuukauden 10. p:nä tehdyt talletukset ansaitsevat korkoa 1. päivästä 3% nykyinen korko

joka illta kello 8:30. Sitä ennen heil-le luetaan tai kerrotaan satuja puoli-tuntia.

Pitävätkö Nixonit kutsuja?

Pat Nixonin vastaus selittää kai-ken. Se kuuluu:

— Eihän meille edes sopisi monia vieraita. Esimerkiksi ruokahuonees-samme on vain 6 tuolia!

Tähän tapaan Pat Nixonin kotielä-mistä kerrottiin. Ja jos joku pitää tämän tapaista elämää ylellisenä, se tuntuu ihmeeltä. Ainakin minä puo-lestani etenkin muistelllessani Euroopan "juhlailluuksia" hämmästyin Yhdysvaltojen nykyisen varapresi-dentin kodissa vierailevan jokapäi-väisen elämän vaatimatonta.

Olen sitä mieltä, että kun naimen on ehtinyt kahden lapsen äidiksi, ja mies on kiivennyt maan toiseksi kor-keimmalle virkapaikalle, kodissa hy-vällä omallatunolla voisi pitää vaki-naista apulaista.

Hyvällä omallatunolla voisi toisinaan pyytää tuomaan vaikkapa aar-mukahvin sänkyyn. Ja kahvin hömp-päämisen jälkeen voisi kääntää kyl-keä ja kuorsata vielä vaikkapa puoli-tuntisen. — Raisu.

Matkustajille helpotukseksi

Niille matkailijoille, jotka halua-vat käyttää matkavaransa mahdolli-simman säästeliäisä valmistautues-saan kauan suunnittelemaansa Euroopan-matkalle, on nyt tarjolla uusi ja kivuton "tee-se-itse"-järjestely.

Scandinavian Airlines System on keksinyt yksinkertaisen, mutta te-hokkaan "laskutuksen", josta turisti

vaivattomasti näkee, mitä maksavat lennot, hotellit, ateriat, erilaiset hu-vittelutaluisuudet, vuokra-autot ja kantajat.

SAS'in "Tee-se-itse" Travel Plan-ner-matkalaskutukin avulla voi sekä ruhoistaan taikaa turisti että kiirei-nen liikemies etukäteen laskea, mitä 15 päivän kiertomaka Euroopassa tu-leee maksamaan. Voitte esimerkiksi suunnitella pennilleen, mitä maksaa matka Kööpenhaminaan, Roomaan, Pariisiin ja Lontoseen sekä laskea minkä tahansa matkan menot aina kunkin pysähdyspaikan päivittäisiä pikkukuluja ja kuljetuskustannuksia myöten.

SAS'n nuori matkapalvelusasto, jota johtaa Skandinaviassa syntynyt Stig Edgren, on kehittänyt tämän uuden matkasuunnittelumenetelmän tai tulee työskentelemään yhteistoimin-nassa matkailuasiamiesten ja heidän erikoisjuja ja -alennuksia etsivien asiakkaitensa kanssa.

"Tee-se-itse"-harrastelijat voivat saada tämän kätevä matkalaskuti-kun joko matkailuasiamieheltään tai suoraan SAS'n lippumyymälöistä. Siitä voi lukea rengasmatkalipun hinnat joko New Yorkista tai Los Angelesista 32 Euroopan pääkaupun-kiin. Se luettelee kaupungit, jotka si-läytyvät lisäkustannuksitta kuhunkin rengasmatkalippuun. Esimerkiksi matkalle Ateenaan voitte päätyttyä 17 muussa kaupungissa samalla hin-nalla.

Matkailijat, jotka suunnittelevat tulevia lomamatkoja, voivat joko kir-jjoittaa SAS'lle tai poiketa sen lähim-päin toimistoon saataksen "Tee-se-itse"-vihkon.

KUTSUMME TÄN

ASIAMIEHIÄME ja LEHTEMME TILAAJIA

UUSIEN TILAUSTEN

Hankintakilpailuun

JOKA ALOITETAAN ENSI MAANANTAINA

Asiamiestemme urakkana on uusia kaikki nykyiset tilaukset ja hankkia 500 uutta tilausta!

Lehtemme tilaajien urakkana on hankkia 500 uutta tilausta!

Kilpailukysymys on:

Kumpi ryhmä pikemmin suorittaa urakkansa?

Mitä tahansa tietoja tai apuvälineitä tarvitsette, kirjoittakaa meille!

RAIVAAJAN KONTTORI

Massachusettsin sää: Tänään pilvistä ja ajoittain rankkaa sadetta. Yöllä pilvistä sadetta.

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

Salman kokouksista ensi tiistai- lltana huomautetaan. Johtokunta ja valituskomitea kokoontuvat klo 6.45 ja yleinen kokous alkaa klo 7.30.

American Can Company on os- tanut Bradley Container Corp. teh- taan Maynardissa. Bradleyn tehdas on valmistanut plastiikkipulloja ja putkia.

Navy-Marine rekrytyttiin viik- koa vietään Fitchburgissa. Pormes- tari Bray on julistanut lokakuun nä- den viikkojen kuukaudeksi. Tämä aamuna pormestari lahjoitettiin risteilijä Los Angelesin malli. Se- monia suoritettiin pormestarin kans- liassa klo 11.

Huolimattomasti heitetystä sa- vukkekipästä syttyi tulipalo Emi- le Shop liikkeessä Mainkadulla eilen illopäivällä. Paikalle saapuneet palo- kuntalaiset sen kuitenkin sammutti- vat alkuunsa. Tuli poltti mustaksi ainoastaan naisten leiväyshuoneen. Vieraan Lincolnin liikkeen alake- rassa vesi teki vähän vahinkoa.

UUTISILMOITUKSIA

Halutaan mies kanafarmille työ- hön. Kirjoittakaa: Nimmekillä J. Box 600, Fitchburg, Mass.

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street. Puhelin
FI 2-3635. Aina palveluksessa.

Jätetavarain myynti

Fitchburg Hadassah yhdistyksen toi- mesta 120 Main St., Fitchburg, Mass. lähellä Universal Teatteria lokakuun 2, 3, ja 4 p. 1956 kello 9:30 ap. kello 5 ip.

MYYTÄVÄNÄ
Hyvässä kuussa oleva valkoinen Magie Chef, 4 polttimen
KEITTOUUNI
pullokaasulle.
Nähtävänä tämän ja ensi viikon aika- na illoin jälkeen 5. 33 Richardson Dr. Fitchburg, Mass.

MYYTÄVÄNÄ

West Fitchburgissa TALO jos- sa on kuuden huoneen ja kol- men huoneen apartmentti, kah- den auton talli ja suuri lotti maata.

New Hampshirien valtiossa, 15 mailia Fitchburgista kahden perheen talo, seitsemän huoneen ja neljän huoneen apartmentti. Kahden auton talli. Iso paana, sopiva kanoille tai lehmille. 15 eekkeriä maata hyvän tien var-rella. Hinta \$10,900.00.

Suomalainen KINTEISTÖLIIKE
J. A. V. REAL ESTATE
2 Harding Street.
Puh. FI 2-0183.

HALUTAAN NAINEN

yleiseen taloustyöhön Manhasseettiin, L. I., N. Y. Pitäisi osata keittää. Asutava työpaikassa. Hyvä koti ja hyvä palkka. Suosituksia vaaditaan. Vastaukset henkilökohtaisesti: I. H. Chittoff, 27 Townsend St., Fitchburg, Mass. Puh. FI 2-4011, tai Mrs. Louis Glass, 119 Park Ave. Manhasseet, L. I. N. Y. Puh. Manhasseet 7-5560.

Mäkelän mustia KANANPOIKIA

"SEXLINKS"

Puhtaita valkovaltuista.

HILLTOP HATCHERY & POULTRY FARMS

Bayberry Hill, West Townsend, Mass. Puhelin 255-W.

KASVATTAKAA VALKOISIA KANOJA,

koska niillä on suurin kysyntä lihamarkkinoilla! Me haudom- me valkoisia kananpoikia kautta vuoden ja jaamme vii- kottain tilausten mukaan.

WILLIAM JÄMSÄ,
Westminster, Mass.
Puhelin 154.

Laulu syömmet aukaisee

Eiilen illta muodostui harvinaisek- si tilaisuudeksi Salmen talossa. Tun- tui kuin kaksi maata olisi kättä pais- kannut, kaksi kansaa valtaanut aja- tuksa.

Kaukana meren takana sijaitseva- pientä Suomea edusti Suomen Am- matillisen Keskusjärjestön valtuus- kunta ja tätä uutta kotimaatamme noin satalukuisen joukon meitä suo- malaisia.

SAKN valtuusto, jossa po. keskus- liittoa edustavat Svea Degerman ja Mirjam Valkama, Liikeliihtoa Ebba Keskinen, Kirjatyöntekijäin Liiton Margit Merra, Rautatieliittolaisten Liittoa Meri Niemperä ja Työläis- liiton Salli Ripatti, oli Salmen nais- ten vieraana. Vieraamme toivotettiin tervetulleiksi, heille soitettiin kante- letta, heille puhuttiin ja he puhuivat ja lauloivat meille. Jo soiton ja pu- heitten aikana mielet herksistyivät, mutta "syömmet aukenevat" vasta sitten, kun Mrs. Lily Laakso ja Mrs. Ida Uskela kukittivat nämä vieraam- me ja kuusikko lauloi Sunnuntaia- aamu ja Sibelluksen Finlandiaa hymnikohdoin.

Sen jälkeen, kun Mrs. Ida Uskela toivotti vieraamme tervetulleiksi, Ostari Tokoi, "our grand old man", piti puheen, jossa kosketeltiin men- neitä tapahtumia ja siirtolaiselämän ja Suomen kohtaloita liikututtavan kauniisti. Tokoi kiinnitti puheessaan Suomen historian lehtiä siitä alkaen, kun tänne alkoi miehliä ja naisia suo- mesta siirtyä, näihin päivin saakka. Huomioduiksi tulivat mm. ne ajat, jolloin virallinen Suomi vähän välitti niistä, jotka olivat maasta poistuneet valtemierin taakse, sisällissota sekä talvi- ja jatkosota sekä myös erinäi- set aatevirheet ja niiden vaikutus- set suomalaisen elämänmuotoon. Jää virallisen Suomen ja amerikansuoma- laisten välillä alkoi sulaa vasta sil- loin, kun tänne saapui Hjalmar Pro- cope Suomen lähettilääksi. Mutta tar- vittiin vielä vieraan vallan hyökkäys- Suomeen ennen kuin Suomen kansa siirtokuntineen yhdistyi. Puheessa- n lopussa Mrs. Tokoi huomioi ne vai- keudet, jotka Suomella ja varsinkin sen työväestöllä on kestävävä. Mahdollisten kriisien varalle Tokoi lähetti vieraittemme mukana Suomen työväelle tämän kuvan: äkkä her- mostuko, äkkä menettäkö malttiani- ne.

Lyylä Linna lausui runon Synnyin- maalle ja Arvi Manninen soittoi useita sooloja kanteleella.

SAKN valtuuskunnan johtaja rva Degerman vastasi Tokoin puheeseen ja esitteli toverinsa. Hän puheessaan liikututtua huomautti, että vaikea on puhua Tokoin puheen jälkeen, mutta pian huomattiin, että puhe- luista sujuvasti ja antoasti.

Ensiksi kuultiin, että po. valtuusto on täällä maamme työväestön viera- naa ja tutkii työntekijäin ja työn- antajain välisiä suhteita sekä palkka- ja työehtosopimuksia ja että SAK oli valinnut tämän valtuuskunnan jäse- neit liittojen ehdokkaista.

Rva Degerman kosketti puheessa- nsa maansa elintaso, ammatilliyhdis- tyislaittojen toimintaa, mm. SAK:n kasvatustoimintaa kouluneen sekä si- tä apua, minkä naiset ovat antaneet jo Kiljalla toimivalle opistolle ja jälleen juuri toimintansa aloittavalle Pohjojan opistolle.

Kiinnittäessään huomiota niihin voittoihin, joita palkanansaitajat ovat saaneet järjestönsä avulla, rva De- german huomautti, että humanislu- desta puhuttaan paljon, mutta "me emme ole saaneet mitään taisteltua". Työnantajain liitto nyt tunnustaa SAK:n tasavertaiseksi liitoksi.

Vieraamme lahjoittivat Saiman naisille levyä, jossa ovat Tuure Aran laulamat Reppurin laulu ja Syystun- nelma.

Tänään vieraamme tekivät matko- ja maaseudulle United Co-operative Farmersin autoissa. Huomen-ilma- na he matkustavat Worcesteriin ja sieltä Buffaloon. — kk —

KUUNNELKAA

MIRIAM LEHDON OHJELMAA

Alkuperäistä suomalaista tuntia 8:10 — 9 sunnuntaisin
Ostopaikkamme:
United Co-operative Society
United Co-operative Farmers
WFGM Dial
1580

SEMENTTI- ja CINDER

Pyytääkää vapaata kustannusarvio- ta suomepuhuvalla liikkeenhoita- jaltamme Wm. Hakikiselta.
S. K. BLOCK CO.
East Templeton, Mass.
Puhelin: Gardner 1995.

Raivaaja on halutuun amerikansuomalainen lehti Suomessa.

BOSK HAUTAUSKOTI

85 Blossom Street. — Puhelin FI 2-3635
Fitchburg, Mass.
Uruilla varustettu kappeli. — Yksityinen parkkauspalkka.

"Poikamme palaa"

— Me, puolisoni Martha ja minä olemme matkalla New Yorkiin vas- taanottamaan poikamme Rodneya, joka palaa Englannista, jossa hän oli Yhdysvaltain ilmavoimissa mekani- kona kolme ja puoli vuotta. Englan- nissa ollessaan hän nai englannitai- ren, jonka kanssa hänellä nyt on yksi lapsi.

Tuolla tavalla jutteli parturi Oscar Mäen vieras Victor Seppälä, joka asuu Covingtonissa, Mich., kesäisin ja Lake Worthissa, Fla., talvisin.

Niihin kysymyksiin, joita esitim- me Mr. Seppälälle, joka puhuu suo- mea sujuvasti Nurmooon murteella, saimme mm. seuraavalaisia vastauk- sia:

— Covingtoniin me palaamme New Yorkista, mutta talveksi taas menem- me Floridaan ja mukamme kai lähe- tee poikammekin perheensä kanssa, koska hänellä ei ole ollut mitään var- sinaista lomaa sen jälkeen, kun hän- neljä vuotta sitten lentovoimien me- ni. Me olemme jo vietäneet niin monta talveä Floridassa, että emme varmaan tiedä olemmeko covingtoni- laisia vai lakeworthilaisia, vaikka olemme Covingtonissa syntynyt. En- nen äitimme Suomesta tulosa isäni Andrew Seppälä oli asunut Worcesterissa, jossa, minulle on kerrottu, asuu verratien paljon nurmolaista.

Covingtonin muotoon on niin suoma- laisvoittoinen kauppa, että siellä on vain pari ranskalista perhettä ja kolme ruotsalaista kuppikuntaa. Kauppalan ja townin virkoja hoitavat suomalaiset miehet ja naiset. Minä- kin olin 16 vuotta apulaisherrillä, mu- kalla Floridaan matkojen vuoksi ha- lusin erota toimestani. Vanha suoma- laispolvi on jo melko tyystin hävin- nyt Covingtonista, mutta toinen ja kolmasikin polvi vielä puhuvat suo- mea. Järjestys kauppalassa on hyvä. Vähän siellä on tehtävää poliisilla. Vanhoina aikoina suomalaiset mainai- ri ja metsämiehet olivat joskus otan- neet "liian ryyppyn" ja hihkaisseet julkisilla paikoilla, mutta sellaista ei enää tapahdu.

Mr. Seppälä ja parturi Mäki oli- vat tutustuneet toisiinsa Floridassa ja Mr. Mäen opastamana miogiganttilai- nen kävkin toimitaloomme tutustu- massa. — kk —

KAUPUNGIN LIIKENTEEN JÄR- JESTELY AJAN KYSYMYS

Massan valtio on nyt ottanut en- simmäisen askeleen Fitchburgin li- kenneväikeuksien ratkaisemiseksi, mutta sittenkin sen toteuttaminen on vieläkin kysymys, jonka päätökseen- vienti vie aikaa. Eikähän ole mitään varmuutta siitäkään, milloin saadaan odotettavissa oleva osuus siitä 300 miljoonan dollarin rahasta, josta valtio kuluuttaa maanteiden ja liiken- nesyöntein uusimiseen, jos kohta- kin bondikysymys on hyväksytty val- tiosenatissa.

Asiasta keskusteltiin keskiviikkona pormestarin virastossa, jossa kaupun- gin virkailijat ja yhteiskuntamiehet saivat puhutella valtion palkkaaman insinööriin miehistä. Tämä firma on Parsons, Brinckerhoff, Hall and McDonald New Yorkista. Sen miehet ovat tehneet alustavia suunnitelmia tässäkin piirissä. Pormestari Bray ei ollut erittäin tyytyväinen kokouksen saavutuksiin, sillä hän ei otauskun- päästävän jonkinlaisen varmaan tuo- lokseen. Hänen mielestään valtio haaskaa, on jo haaskannut liaksi ai- kaa, eikä rahallisetakaan avustukset ole mitään varmuutta paljon ja milloin. Nyt kuultiin, että insinööri- firmat täytyy vielä suorittaa suunni- telma ennenkuin mitään päätetään aloittamaan. "Näyttää siltä kuin mei- dän pitäisi odottaa monta kuukautta, kenties vuosi ennen kuin mitään saa- daan tehdyksi", hän sanoi.

KOULUJEN SUPIN PALKKA

EHKÄ NOUSEE \$12,000
Näyttää siltä, että Fitchburgin kou- lujen superintendentin palkka koho- tetaan vähintään \$12,000 vuodessa. Koulujen johtokunta kokoontui maan-antai- ja tiistai-iltoina superinten- dentin kansliaan käsittelemään kou- lujen asioita ja erikoisesti valitse- maan johtajaa, jota tointa on hake- nut 20 henkilöä.

Eniten keskusteluun aihetta antoi sääntö, että hakijalla täytyy olla vä- hintään viiden vuoden kokemus tässä toimessa. Myös on tullut selväksi se, että kymmenestä parhaasta hakijas- ta kukaan ei ole innostunut nykyi- seen \$8,000 vuosipalkkaan eikä kym- menkään tuhannen. Siksi päätös kat- sottiin asiaa suoraan silmiin ja katso- tuu päätettiin, että pätevän johtajan saamiseksi palkkaa on korotettava.

TROKIEEN RUNTELEMAN NUORU- SEN TILA VAKAVA

Leo Lanney Leominsteristä, 17-vuo- tias nuorukainen, ruhjoutui kahden trokien välissä Co-op Farmilla Lancas- terissa töstä aamuna ja oli hänen tilansa eilisenä Leominsterin sair-aalassa "kovin vakava". Hänen rin- tansa oli painunut sisään ja se aiheutti sisäisiä vammoja. Nuoruukai- nen oli heittäytetty köyry trokkin kuormattujen tynhien korien ylle, kun toinen troki ajoi ja ruhjoi hänet. Tämän ajuri sanoi ettei hän "nä- hnyt" nuorukaista.

"HIRMUJEN PARAATTI" LEOMINSTERISSÄ

Sellainen on siinä kolmipäiväises- sä ohjelmassa, joka taasen jo seitse- mennen kerran järjestetään "hallo- weeniä" juhliessa lokakuun lopus- sa. Niin päätettiin huvittelaisuuksia järjestävien komiteoiden kokoukses- sa. Ohjelmassa on uutuusiakin ja erikoisia hassuja kilpailuja. Budjet- tiin on varattu \$494 varoja tätä var- ten. Viime vuonna juhlimiseen osal- listui noin 1800 nuorta ja vanhempaa.

GRANTIN UUSI LIIKEHUONE

AVATAAN LOKAK. 18 PNX
Entisen W. T. Grant Co:n liikehuone uutisessä Brockelmanin paikassa, av-ataan lokak. 18 p:nä. Huoneisto on tila- va ja muodostettu ajanmukaiseksi, oi- keastaan ultramoderniseksi sisustuk- sellaan.

Liike myy kaikkea kotitaloudessa tarvittavaa ja ne ovat pöydillä ja tis- keillä nähtävissä yhdellä silmäyksel- lä. Alkajaisiksi on järjestetty kolmek- si päiväksi alennusmyynti.

MRS. GORDON (KANGAS) HAUDATTIIN TÄNÄN

Viime tiistaina Burbankin sairaas- lassa maallisen vauvikuksensa parhaas- sa iässään päättänyt Mrs. Aino M. Gordon (Kangas) haudattiin tänään Boskin hautausmaasta klo 1.30. Ruumiinsiunaus toimitti Pilgrim kirkon pastori Carl O. Nelson, urkuri Mrs. Everett Daulton. Maallinen jään- nös kätettiin North hautausmaahan Lounsburgiassa.

Kantajat: Kainu Kangas, Toivo Tuovinen, Edward Elliot, Sr., Edward Elliot, Jr., Lawrence Gordon ja Fred Oliver.

KALEVAISTEN UUTISIA

Ensi maanantaina kahvilaisissa Ka- leva Kodissa kättävät kahvipöydän Mr. ja Mrs. William Aho. Samana iltana on taloustoimikun- nan kokous. — A. A.

RIKOSLIIKA TOIMESSAAN LUNENBURGISSA

Kuka olisi uskonut, että rauhaises- sa Lunenburgissa on ollut toimeissa organisoitu rikosliska. Työskennel- tyään parin kuukauden ajan, poliisi pääsi perille sen henkilöistä, ja keski- viikkona pidettiin kaksi miestä ja neljä alaikäistä, niistä kolme fitch- burgilaisia.

Pidätetyt olivat eilen piirioikeu- den edessä syytettyinä moraalista rikoksista.

Joukon johtajana on toiminut Leo J. Hebert, 56-vuotias Lunenburgissa Electric avenuelle asunut. Hän vältti syytömyyttään ja asia lykättiin ku- lustettavaksi uudelleen lokak. 8 p:nä, johon saakka hän on vapaana \$2,000 takauksella. Roger Dufresne, 28-vuo- tias Blossomkadulta, teki samoin ja määrättiin hänelle myös \$2,000 ta- kaus.

Thomas Quirk, 17-vuotias Bostonis- ta, Shirleyyn koulusta karannut ja Hebertin luona asunut, myös on \$2,000 takauksella vapanaa uuteen kuulesteluun. Kaksi nuorukaista tun- nusti syyllisyytensä ja tuomittiin heid- täit kolmeksi kk. ojeennuslaitokseen, mutta tuomio pidätettiin vuodeksi. Kuudes, 17-vuotias nuorukainen, jäi \$500 takuulla odottamaan uutta ku- lestusta lokak. 8 p:nä.

Vangillemisen toimitti Lunenburgin poliisipäällikkö Winchester val- tionpoliisin avustamana. Päämaja on ollut Hebertin hokkeli Electric ave- nuella.

Seurakuntautisia

Messiah Luterilainen Seurakunta
Ensi sunn. on suom. kirkko klo 3.30. Klo 9.35 on sunnuntaioulu ja rippikoulu. Klo 10.45 on engl. kirkko ja lasten huoltola alasalissa. Illalla klo 7.30 on heinä- elo- ja syyskuussa syntynneiden ohjelmallisuus alas- lissa. Elo- ja syyskuussa syntyneet laittavat kahvitarjoiluun. Tulkaa tilai- suksiin. — E.

P. Paavilin Ev. luth. seurakunta

Kirkkomme 10-vuotijuhlusta sun- nuntai-iltana klo 7.30 pyydämme vie- lä huomauttaa. Vieraita puhujia, ku- rolauluja, lausuntia, ja ohjelman jäl- keen mennään alasalille kahville. Y- stävällinen kutsu kaikille. — Kv.

Ev. Lähetyseurakunta

Lähetyslääkari Signe Berg puhuu hartaushetkissä klo 10.45 aamulla ja klo 7 illalla ensi sunnuntaina. Tri Bergin puoliso oli myöskin lääkäri. Kiinalaiset kommunistit ampuvat hänet lähetyksentällä. Rva Berg tee- kee työtä Formosassa. Tervetuloa kuulemaan! — S.

Suomi löi Saksan . . .

Jatkoa 1. sivulta.
Ta suomalaisista tuntui kuin Pekka kertoi, ääni yhä enemmän murteen. Yli 26 mailin juoksu päättyi odotet- ti suomalaisen musertavaan voit- toon, joka oli selvä jo puolimatkalla. Kenttävirkilläin tolmassa soihdun käissään Karvonen, Kotila ja Oksa- nen saapuivat stadionille myöntä- ty- helmänä ja vasta viimeainlun rai- vosa loppukiri ratkaisi yksilöllisen voiton. — Heidät kaikki tullaan nyt lähettämään Melbourneen, siksi yli- voimaisia he olivat muhina suomalai- siin nähden. Maatotteluun ulkopuolella juosheet Eino Pulkkinen ja Olavi Manninen hekin löivät saksalaiset n. kymmenellä minuutilla, mutta Antti Viskari joutui keskeyttämään.

Kymmenottelussa johti I. päivän jälkeen Saksan Lauer 4,172 pisteellä, toisena Möhring ja kolmantena Suo-

I päivä:

Suomen ja Saksan välinen kuudes yleisurheilumaatottelu — joista mel- käläiset ovat aikaisemmin voitaneet vain yhden — alkoi Hampurin Volks- park-stadionilla säteilevässä aurin- gonpaisteissa ja olympiafanfaarien raukeissa. Yleisöä oli paljon — tois- ten tietojen mukaan mukaan 15,000 tisten vallan 60,000. Stadionin har- jalla llehuivat Suomen, Länsi-Saksan ja hansakaupungin liput — olympia- vuoden kunniaksi myöskin olympia- lippu. Joukkueiden marssittua kentä- le Hampurin poliisien soittoakunaa tahdissa 40,000 Saksanmarkkaa mak- saneesta maratontoristista, yhtyivät soksalaiset omansa ja puolitoistatun- natta suomalaisia turistia oman kan- sallislaulunsa esityksiin. Yleisö osoit- ti riemukasta suosittoa kun Ham- purin kaupungin vieraaksi saapunut Helsingin pormestari Eero Rydman esitettiin — mutta ukkosen jyrinäksi nuutituvat suosiosoitukset, kun Saksan Urheiluliiton puheenjohtaja tri Dantz esitteli "Suomen urheilun suurimman sankarin" Paavo Nurmen, joka nyt on 59-vuotias.

Euroopan ennätyskellä

alkivat komeat kilpailut, kun 19- vuotias kymmenottelija toi isännille voiton 110 m. alitajouksessa loistavai- ajalla 18.9. Toiseksi tullut Steines myöskin alitti ruotsalaisen Lidmanin entisen EE:n ja hieaman yllättäen Rai- mo Siukola pystyi tuntekumaan kol- manneksi. Juoksun aikana vallitsi kul- tentin 12.8 senttimetrin myötätuu, jonka vuoksi ennätysten hyväksymi- nen on kyseenalaista.

Saksalaisten saavutettua odotetun kolmoisvoiton 1000 metrillä nähtiin 3000 m. estejuoksussa ankara kiri- kappallu Rinteenpään ja Lauferin kesken. Viimeainlittu horjatti pa- hasti viimeisellä esteellä, eikä voi- nut estää entisen maailmanennätys- miehen voittoa parilla sekunnin kym- menyksellä — mutta paransi kullen- kin maansa ennätystä 1.6 sekunnilla.

Moukarinhetossa oli Saksalla tu- lussa kaksi vanhaa sotaratsasta, Ber- liinin kiojeen kultamitalimies Karl Hein ja tänäkin vuonna 60 m. ahdis- teltut Karl Storch. He osoittautuivat kuitenkin osottamattoman kesyiksi, kun suomalaiset taas "ylittivät itsen- sä". Veikko Hoffren oli varmassa kun- rassa ja Suomen joukkueen kapteeni Olavi Halmetoja sekä Nostaja jäivät Saksan uudesta miehestä Ziermannis- ta vain 4 ja 6 tuumaa.

Olavi Salsolan voitettua 1500 m. taktikkajuoksun keskinkertaisella tu- lokseella nähtiin todellinen voitto, ni- mittäin.

Voitto Heistin,

jonka leupaperistä oli edellisenä ilta- na vedetty sirkky aiheuttanut ham- mas ja yön aikana oli turkulainen sylkenyt verta tynnylleen. Hänen oli- kin asetettava kaikki reservinsä ja "taisteluatonsa Saksan pellytyä Ha- sia vastaan — jonka hän myös teki ja vähän enemmänkin: juoksi uuden Suomen ennätyskes. Rajun juoksun jälkeen saksalainen totesikin: "Nyt tiedän etten voi millää voittoa tuota suomalaista".

Pituushypyssä oli odotettu Suo- men kaksoisvoittoa ja se tulikin, vaikka toiseksi selviytyikin Pentti Snellman Porrassalmen sijasta; vii- memainlun jalkapikupun annettiin pistokisa hyppien välillä.

5000 metrillä antoivat suomalaiset Schaden johtaa koko matkan. Loppu- kirissä oli Taipale jälleen voittona- tun, mutta juoksun tasaväkistä anka- ruutta kuvas se että maallisa oli nel- jä miestä viiden metrin sisällä. Tuo- maalasta ei ilmeisesti ole maottee- lujen juoksijaksi, sillä todennäköi- sesti jännityksestä johtunut vatsan- kouristus pudotti hänet nyt viimei- sekksi.

Kiekkoonnitys

Kiekkonheitto oli eräs maatotteluun jännityslajeja pistemieissä, sillä suomalaiset ovat tänä kesänä taaper- taneet huomattavastiin 50 m. huo- nommalla puolella, vaikka ovat muu- tamen kerran heittäneet paremmiin. Tällä kertaa poikamme kuiten- kin ylittivät ja Carol Lindroos oli vallan loistella vedossa. Kolman- nalla yrityskellään vaalea jätti sai kaikki osumaan kohdalleen, kiekko lensi ja lensi — kokonaista 1.29 met- riä yli entisen Suomen ennätyskes. Myöskin Tauno Karsson ylitti viisi- kymppiä päästen siten kolmanneksi.

Korkeushypyssä käytiin mainio kilpa. Maittänsa mestari Pull ja Sal- minen jakovait ensi tilan hyvällä tu- loksella 199. Hannu Rantalakin in- toutui ylittämään 196 ja seuraava kor- keus jälleen jaettiin kahden kilpaili- jan kesken.

Pikaviestit meni täysin osotetusti Saksalle, mutta illan jo hämättyssä nähtiin kiriratkaisu maratoniilla, ai- van kuin jollain lyhemällä matkalla. Yli 26 mailin juoksu päättyi odotet- ti suomalaisen musertavaan voit- toon, joka oli selvä jo puolimatkalla. Kenttävirkilläin tolmassa soihdun käissään Karvonen, Kotila ja Oksa- nen saapuivat stadionille myöntä- ty- helmänä ja vasta viimeainlun rai- vosa loppukiri ratkaisi yksilöllisen voiton. — Heidät kaikki tullaan nyt lähettämään Melbourneen, siksi yli- voimaisia he olivat muhina suomalai- siin nähden. Maatotteluun ulkopuolella juosheet Eino Pulkkinen ja Olavi Manninen hekin löivät saksalaiset n. kymmenellä minuutilla, mutta Antti Viskari joutui keskeyttämään.

Kymmenottelussa johti I. päivän jälkeen Saksan Lauer 4,172 pisteellä, toisena Möhring ja kolmantena Suo-

INSURANCE

Lokakuussa tapahtuu paljon tuli- paloja, jotka vuoksi pitäisi

- 1) poistaa tulenvaarat ja
- 2) katsoa, että talo ja tavarat on vakuutettu riittävästä summasta.

EINO A. TOFFERI

(Raivaajan talossa) 48 WALLACE AVE. PUH. 2-9502

Gardner, Mass.

men Lassenius 3,640 pisteellä, Lauer pinkoi 100 m. 10.6 ja 400 m. 47.8. Lassenius puolestaan voitti pituus- hyppyn, 693 sm. Muut suomalaiset, Nyström ja Kahma jäivät peränpitä- jiksi.

Ensimmäisen päivän pisteet siis Suomen hyväksi 136½—118½, vaika- ka Saksaa johtikin 100 m. jälkeen 20 pisteellä. (Jatk.)

Kirkollisia uutisia

NEW ISPWICH, N. H.
Alkaen ensi sunn. pidetään sunnun- taikoulu ja engl. aamujumalanpalve- lus koululla keskikoukussa. Pyhäkoulu on klo 10 ja kirkko on klo 10:30. Käytetään koulun ruokailusalia. Jos lapset eivät vielä käy pyhäkoulua kehoitetaan vanhempia tuomaan hei- dät sunnuntaiamuisin koululle.

Suom. jumalanpalveluksen ajoista ilmoitetaan myöhemmin. Koulua johtaa sekä jumalanpalveluksen toi- mittaa sem. Thomas Palomäki.

— T. E.

Kolme lihaliikettä ja uniut sopineet

CHICAGO, Ill. — Kaksi lihapak- kaustyöläisten uniuta on tehnyt uudet sopimukset kolmen lihapak- kausyhtymän kanssa, joiden yhteinen työalaisteen luku on 37,000. Mutta lak- ko Swift & Co:aa vastaan on vielä ollut käynnissä, vaikka sovittehu yri- teitäin joka päivä pidettävissä neu- votteluissa.

Yhtymät, jotka tekivät uudet so- pimuksset kahden union kanssa ja nil- den työalaisteen luku, ovat Cudahy Packing Co:aa 15,000; John Marrell & Co:aa 12,000, ja Hygrade Food Pro- ducts 10,000 työalaista. Union johtaj-